

ta:lekwis

VRAGENBLAD Jaargang 5 / Nummer 1

Zeilzomer

Op 21 augustus is de 14-jarige Laura Dekker begonnen aan haar zeiltocht om de wereld. Ze wil proberen om als jongste persoon solo rond de wereld te zeilen. Nautische termen, zoals kielhalen, stuurboord, schipper en matroos, komen in veel talen ongeveer overeen, omdat ze ooit uit dezelfde taal kwamen.

1. Welke taal is dat?

- Arabisch, want veel mensen zijn moslim en kennen Arabisch.
- Chinees, want Chinezen zijn het grootste volk ter wereld.
- Engels, want uit die taal worden de meeste woorden in andere talen overgenomen.
- Nederlands, omdat de Nederlanders vroeger een grote zeevarende natie waren.

Smog

Deze zomer ontstond ernstige smog in Russische steden. Het woord smog is ontstaan door een samen-trekking van twee woorden: smoke ('rook') en fog ('mist'). Deze manier om een woord te vormen is ook gebruikt door de campagne voor schoolgruiten, die ten doel

heeft te bevorderen dat kinderen meer groente en fruit eten op school.

2. Welk van onderstaande fantasiewoorden is ook door samentrekking gemaakt?

- Boombes – een bes die aan een boom groeit.
- Pruif – een kruising tussen een pruim en een druif.
- Pruimperzik – een kruising tussen een pruim en een perzik.
- Stamppot – een gerecht van aardappel en groente.

Ramadan

Van 11 augustus tot en met 10 september 2010 is het weer ramadan. Het Arabische woord ramadan verwijst naar de vastenmaand, de negende maand van de islamitische kalender, waarin tussen dageraad en zons-ondergang gevast wordt. Na het verbreken van de vasten is het feest.

3. Welk van deze Nederlandse woorden is uit het Arabisch afkomstig?

- Alcohol.
- Hotel.
- Thee.
- Tulp.

Alfabetisering

Op 8 september aanstaande wordt weer de jaarlijkse Dag van de Alfabetisering gevierd.

4. De organiserende Stichting Lezen en Schrijven stelt zich ten doel te bevorderen dat

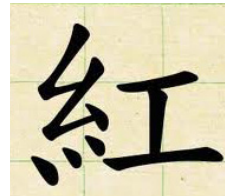
- de klanken uit de taal verdwijnen die niet in het alfabet voorkomen.
- het aantal analfabeten en laaggeletterden in de Nederlandse samenleving afneemt.
- het Romeinse alfabet voor alle talen ter wereld wordt gebruikt.
- internetpagina's door zoekmachines op alfabetische volgorde worden vertoond.

Chinese taalstrijd

In China worden, naast de standaardtaal, honderden talen en dialecten gesproken. Het Kantonees, de taal van ongeveer 100 miljoen Chinezen, was deze zomer weer eens inzet van een politieke strijd. De Chinese overheid kondigde aan dat het Kantonees niet langer gebruikt zou mogen worden in televisie-uitzendingen.

5. Hoe heet de standaardtaal van China?

- Chinees.
- Mandarijn.
- Putonghua.
- Dit zijn drie namen die gebruikt worden voor dezelfde taal.

Surinaams

Op 12 augustus werd Desi Bouterse, de in Nederland omstreden leider van de Mega Combinatie, geïnstalleerd als de nieuwe president van Suriname. De officiële taal van Suriname is het Nederlands. Daarnaast hebben veel Surinamers ook andere talen als moedertaal.

6. Welke van onderstaande beweringen is waar?

- De meest gesproken andere Surinaamse talen zijn het Papiamentu en het Sranantongo.
- Een aanzienlijk deel van de woordenschat van het Sranantongo komt uit het Chinees.
- Sranantongo is een ander woord voor het typisch Surinaamse Nederlands.
- Twee andere Surinaamse moedertalen zijn het Sranantongo en het Saramaccaans.

Taaldiversiteit

De Universiteit Leiden gaat de komende jaren extra aandacht besteden aan taaldiversiteit. Verschillende benaderingen van taalkundig onderzoek worden toegepast en een grote verscheidenheid aan talen wordt onderzocht, van Afrikaanse talen tot het Welsh.

7. Hoeveel talen worden er op dit moment ongeveer gesproken op de wereld?

- ± 2000 talen.
- ± 4000 talen.
- ± 7000 talen.
- ± 10.000 talen.

Meldpunt Taal

Bij het recent opgerichte Meldpunt Taal kunnen mensen melding maken van taalgebruik dat hun opvalt op straat, uit de mond van kinderen, op het internet, in de krant, op de radio of op tv.

8. Waarom willen taalonderzoekers dit soort dingen weten? Waarom kijken ze niet in een woordenboek?

- Er worden geen woordenboeken meer gemaakt.
- Taal verandert voortdurend en taalonderzoekers zijn geïnteresseerd in taalverandering.
- Ze willen kijken of het taalgebruik op straat overeenkomt met de beschrijving in de woordenboeken.
- Zo kunnen ze onderzoeken wat voor taalfouten mensen maken.

Partners

De Praktijk

natuurwetenschappelijk onderwijs

Mede mogelijk dankzij

studereninleiden.nl

Universiteit Utrecht
Faculteit Geesteswetenschappen